

Povinný úkol č. 3

Lumír Czech 143755 Politologie-sociologie

Petr Jemelka 135575 Politologie-sociologie

Volební chování podle místa bydliště

Vymezení předmětu a cíle výzkumu

Tato problematika je v sociálně-vědnicích výzkumech dosud opomíjena, přestože její význam není zanedbatelný, zvláště pak pro volební agendu politických stran. Jistě existují rozdíly ve volební chování městského a venkovského obyvatelstva a cílem našeho výzkumu je na tyto difference poukázat.

Identifikace výzkumného problému

Zásadním sociologicko-politologickým problémem jsou rozdíly ve volebním chování obyvatel odvozené od místa jejich bydliště.

Základní výzkumnou otázkou je:

Existují skutečně významné rozdíly ve volebním chování městského a venkovského obyvatelstva?

Otázku bych formulovala bez toho „skutečně významé“.

Odvozenými výzkumnými otázkami jsou:

Cítí voliči reálnou rozhodovací moc při volbách?

Identifikují se voliči s místem svého bydliště? – jak tato otázka souvisí s volebním chováním?

Kontext výzkumu

S rostoucím podílem městského (potažmo klesajícím podílem/významem venkovského) obyvatelstva se politici i sociální vědci nesnaží nabízet alternativní programy pro městské a venkovské obyvatelstvo; stírají se názorové rozdíly.

Zkoumaná populace

Základní populací pro výzkum jsou všichni její příslušníci starší 18 let, kteří žijí na území České republiky a jsou držiteli pasivního volebního práva do Parlamentu České republiky.

Operacionalizace

Volební preference: volba konkrétních stranických subjektů spadajících do konkrétní části politického spektra

Indikátory:

- pravice
- levice
- střed

Toto nejsou indikátory. Indikátory musí přesně říkat, jak se budete ptát v dotazníku. Musí vést přímo k otázce. Toto jsou spíš dimenze.

Volební účast: intenzita účasti obyvatel ve volbách, která je vyjadřována procentuálním podílem voličů, kteří odevzdali své hlasy (platné i neplatné), ve vztahu ke všem občanům disponujícím aktivním volebním právem.

Indikátory:

- frekvence účasti v parlamentních volbách
- frekvence účasti v komunálních volbách

Městské obyvatelstvo: jedinci žijící v obci nad 3 000 obyvatel podle zákona 128/2000 Sb.

Indikátor:

- počet obyvatel dané obce

Venkovské obyvatelstvo: občané komunálních jednotek o méně než 3 000 obyvatelích dle zákona 128/2000 Sb.

Indikátor:

- počet obyvatel dané obce

Myslím, že v tom, jak výzkum pojmáte, je nutno zahrnout do zkoumání i jiné vlivy, které mohou mít na volební chování větší vliv nežli přímo místo bydliště. Pokud to neuděláte, vystavujete se obrovskému riziku falešné korelace. Ve vašem případě je nutností zahrnout do výzkumu i kategorie vzdělání a ekonomického postavení. Vždyť například v oblasti Českomoravské vrchoviny nebo Ostravska žije významně více lidí s nižším třídním postavením nežli třeba v Praze. Budou pak zjištěné rozdíly ve volebním chování dány primárně místem bydliště nebo třídním postavením? To vše musíte vzít v úvahu.

Strategie výzkumu a použitá technika sběru dat

Výzkum bude proveden za pomoci dotazníkového výběrového šetření o rozsahu 900 respondentů.

Chybí mi zde popis výběru vzorku.

Literatura

Český statistický úřad. 2005. *Stav a pohyb obyvatelstva v České republice v roce 2004*. Praha: Český statistický úřad. 2005.

Evans, J. A. J. 2004. *Voters & voting: an introduction*. London: Sage Publications.

Kostelecký, T. 2001. „*Vzestup nebo pád politického regionalismu?*“ Sociologické texty 01:9. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Kostelecký T., Čermák D. 2004. Vliv teritoriálně specifických faktorů na formování politických orientací voličů. *Sociologický časopis* 2004/4. ročník 40. číslo 4: 469-487.

Kunštát, D. 2004. Anatomie volebního výběru: veřejné mínění a konceptualizace stranické identifikace v soudobé politologii a sociologii in Krejčí, J.(eds.) 2004. *Kvalita výzkumů volebních preferencí*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Matějů, P. 1999. Volbami se testují ideologie, nikoli vědecké teorie a hypotézy. *Sociologický časopis* 1999/4. ročník 35. číslo 4: 463-467.

Pattie, C., Johnston, R. 1998: The Role of Regional Context in Voting: Evidence from the 1992 British General Election. *Regional Studies: The Journal of the Regional Studies Association*. ročník 32. číslo 3: 249-263.

Řeháková, B. 1998. *Volební chování různých skupin občanů v předčasných parlamentních volbách v roce 1998*. Pracovní texty výzkumného projektu “sociální trendy” 2/1998. Praha: Sociologický ústav AV ČR

Sokol, P. 2003. Volební geografie při volbách do Poslanecké sněmovny 2002 in Linek, L., Mrklas, L., Seidlová, A., Sokol, P. (eds.), *Volby do Poslanecké sněmovny 2002*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Šaradín, P. 2004. Volební účast ve volbách do obecních zastupitelstev v ČR. *Středoevropské politické studie*. ročník 6. číslo 2-3. (<http://www.iips.cz/seps/clanek.php?ID=198>)

Šedo, J. 2004. „Moravisty poslal ke dnu rozpad federace“. *Lidové noviny*, 13.9. 2004.

Vajdová, Z. 1997. *Politická kultura lokálních politických elit: srovnání českého a východoněmeckého města*. Working papers 97: 3. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Walks, R., A. 2004. Place of Residence, Party Preferences and Political Attitudes in Canadian Cities and Suburbs. *Journal of Urban Affairs*. ročník 26. číslo 3: 269-296.